

Exam. Code : 215401

Subject Code : 5110

M.A. Public Administration 1st Semester

DEVELOPMENT ADMINISTRATION

Paper—III

Time Allowed—3 Hours]

[Maximum Marks—100

Note :— (1) There are **eight** questions of equal marks, **two** in each of the **four** Sections (A-D).

(2) Attempt five questions of **20** marks each, selecting at least **one** question from each Section. The **Fifth** question may be attempted from any Section.

SECTION—A

1. Critically examine meaning, role and changing nature of Development Administration in era of neo-liberalism.
2. Define Administrative Capability, its various characteristics and importance.

SECTION—B

3. Examine concept of Sustainable Development. Also discuss various strategies for Sustainable Development in Developing Countries of the World.
4. Critically examine changing profile of Development Administration.

4122(2119)/HH-7011(T)

1

(Contd.)

SECTION—C

5. Discuss importance and role of Development Planning at State and Local Level.
6. How are Centre Plans formulated and implemented ? Also examine limitations of the system.

SECTION—D

7. Critically examine changing role of Civil Society and NGOs in Development of Countries in 21st Century.
8. Critically examine role of International Agencies in Development of Countries in era of neo-liberalism.

(Punjabi Version)

- ਨੋਟ:—** (1) ਸਾਰਿਆਂ ਅੱਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਅੰਕ ਹੈ। ਚਾਰ ਭਾਗਾਂ (ਓ ਤੋਂ ਸ) ਹਰੇਕ ਵਿੱਚ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ।
- (2) ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 20 ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ—ਓ

1. ਨਵ-ਉਦਾਰਵਾਦ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਅਰਥ, ਭੂਮਿਕਾ ਅਤੇ ਬਦਲਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਤੌਰ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
2. ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਮਰੱਥਾ, ਇਸ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—ਅ

3. ਸਥਿਰ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੋ। ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਰ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
4. ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਬਦਲ ਰਹੇ ਪ੍ਰੋਫਾਈਲ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਰੂਪ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—ਬ

5. ਰਾਜ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਅਤੇ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
6. ਕੇਂਦਰ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਕਿਵੇਂ ਬਣਾਈਆਂ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ? ਸਿਸਟਮ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—ਸ

7. 21ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿਚ ਸਿਵਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਅਤੇ ਐਨ.ਜੀ.ਓ. (NGOs) ਦੀ ਬਦਲਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰੋ।
8. ਨਵ-ਉਦਾਰਵਾਦ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰੋ।